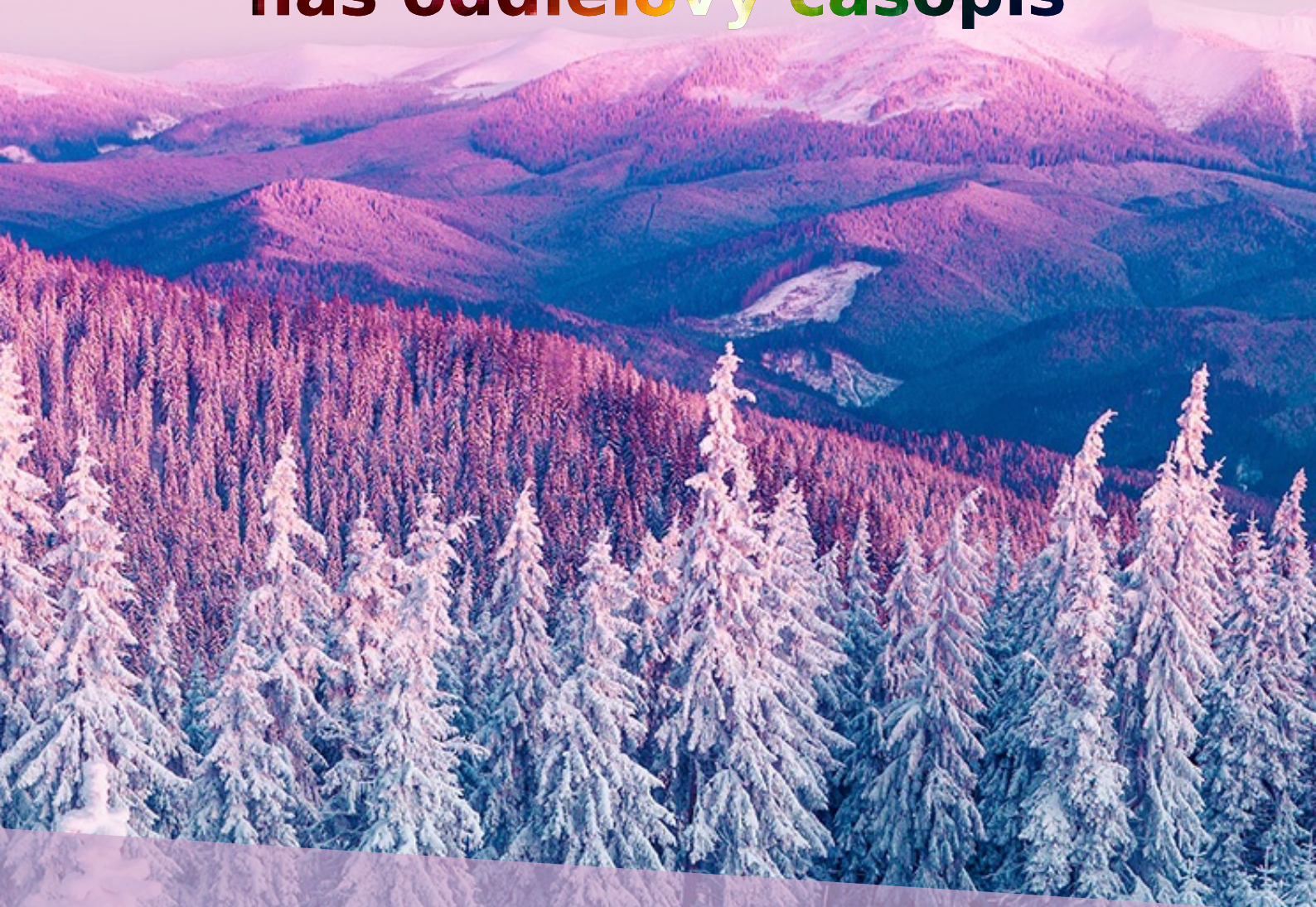

február 2020 | číslo III | ročník I

LIPOPIS

náš oddielový časopis

Skauti Vranov

1. oddiel Lipy Vranov nad Topľou

Milí čitatelia,

po mesiaci opäť vydávame náš časopis. Keď som poslala jednej osobe titulnú stránku keď bola v čase tvorenia, jej reakcia bola "Čo že také farebné?".

Doteraz boli titulné stránky jednotvárne, tentokrát som zvolila pestrú paletu farieb. Ved', zmena je život. Zmena. Ako málo stačí. Raz som narazila na jednu peknú myšlienku. "Ak sa Ti niečo nepáči, zmeň to. Ak to nemôžeš zmeniť, zmeň svoj pohľad na to." A s týmto malým posolstvom sa k Vám teraz prihovám.

Koľkokrát si sa dnes na niečo postážoval? Raz? Dvakrát? A pritom často stačí máličko k tomu, aby sme vec, na ktorú padajú naše sťažnosti jednoducho zmenili alebo sa na ňu pozreli inak.

Vyzývam Vás teda k tomu, aby sme v našich životoch spravili zmenu, ktorú nutne potrebujeme. Ak sa nám niečo nepáči, aby sme vyjadrili svoj názor a vypočuli nározy iných. Lebo kto, ak nie skauti, má začať meniť svet....

LIPOPIS február 2020 | časopis pre členov 1. oddielu Lipy Vranov nad Topľou | cena: zadarmo | vydavateľ: 1. oddiel Lipy Vranov nad Topľou | šéfredaktor: Dominika Bodorová | autori článkov: Dominika Bodorová, Jerguš Ropovik | grafická úprava: Dominika Bodorová | vydané: 1.2.2020

www.skauting.sk

www.skautivranov.sk

lipyvranov@gmail.com

V tomto čísle nájdete:

4 OCENENIA V SLSK

6 AKO SI NÁJŠŤ KMARÁTOV V KOLEKTÍVE

7 PRÍBEH O PRIATELSTVE

9 AKO SI VYBRAŤ SPRÁVNY NÔŽ?

10 TYPY NOŽOV

11 INFARKT MYOKARDU

12 VLČIACKA VÝZVA MODRÝ ŠÍP + TABUĽKA

14 ORIGAMI

16 SÚŤAŽE

VÝHERCA MINULOMESAČNEJ SÚŤAŽE:

ELIŠKA BODOROVÁ

GRATULUJEME!

OCENENENIA

v slovenskom skautingu

Je jasné, že niektorí ľudia sú viac snaživí ako iní. Často sa s tým stretávame či už v škole, doma, v športoch, na družinovkách... Práve tí sú často ocenení za svoju prácu, za to, že (na sebe) makajú. V skautingu spoznáš snaživého človeka napríklad vďaka Ľaliám na košeli. No určite len podľa toho?

7 Ľalií

7 Ľalií je ocenenie, ktoré sa udeľuje za aktivitu, prejavenu snahu a ochotu nad rámec bežných povinností. Ocenený nemusí dosahovať skvelé výsledky – oceňuje sa snaha, aktivita a ochota.

Za jeden rok môže byť maximálne jedno udelenie vyššieho stupňa pokiaľ ide o aktívnu prácu a snahu. Mimoriadne môžu byť počas roka udelené aj dva stupne, ak sa jedná o výnimočnú prácu na konkrétnej veci - ide o špeciálne udelenie. Nášivka sa našíva hneď nad nášivku Slovak Republic, teda nad pravé vrecko.

Vyznamenania

v SLSK

Najvyššie
vyznamenanie
udeľuje snem
Slovenského
skautingu

Rad strieborného vlka
(pre mužov)

Rad strieborného
trojlístka (pre ženy)

udelené za vynikajúce
zásluhy o skautské
hnutie a zároveň
mnohoročnú prácu v
skautingu, za
príkladné osobné a
morálne postoje,
vernosť skautským
ideálom.

NOSITEĽKY RADU STRIEBORNÉHO TROJLÍSTKA

sestra Mária Šimková – Maňka
sestra Jana Jablonská
sestra Jarka Krajčírovičová
sestra Anna Oravcová – Nina
sestra Eva Štěpánková
sestra Anna Treľová – Tanka
sestra Alexandra Trizuliaková

NOSITELIA RADU STRIEBORNÉHO VLKA

brat Marián Kvasnica – Majorán
brat Jozef Mikloš – Mufi
brat Andrej Legutky – Andy
brat Peter Janota – Slížik
brat Ján Pokorný – Johany
brat Pavel Škvarenina – Johny
brat Ján Skokan – Sloník

Najvyššie programové ocenenia

Táto kategória združuje najvyššie programové méty, ktoré sa dajú v rámci jednotlivých vekových kategórií dosiahnuť. Predstavujú zjednotený súbor odboriek, výziev, stupňov napredovania a iných podmienok a úloh, ktoré je potrebné splniť. Získanie najvyššieho programového ocenenia svedčí veľa o nositeľovom odhodlaní, pevnej vôli a dobrých vlastnostiach. Aktuálne môžu vlčatá a včielky dosiahnuť najvyššie ocenenie Vlčí skaut, skauti a skautky ocenenie Medvedí skaut a rangeri, rangerky, roveri a roverky ocenenie Orlí skaut, ktoré je celkovo najvyšším programovým ocenením Slovenského skautingu.

Všetky podmienky na získanie týchto
ocenení náješ na TOMTO linku

ROZHOVOR S TANKOU -

**NOSITEĽKOU RADU STRIEBORNÉHO
TROJLÍSTKA - VÁM PRINESIEME V
NAJBLIŽŠOM ČÍSLE :)**

Ako si nájsť

KAMARÁTOV

v novom kolektíve

**Pár
praktických
tipov**

Určite to poznáte. Prídete medzi nových ľudí. Nikoho nepoznate. Nikto nepozná vás. Na jednej strane chcete niekoho osloviť, niekoho spoznať, no na druhej strane máte obavy, že či vás príjmu. V tomto článku vám ukážem pár tipov, ako neostať v kúte sedieť, ale ako ľudí zaujať a udržať pri sebe.

**Buď
pozitívny!**

Kto by pri sebe chcel ududraného človeka bez nálady? Nikto! Oveľa obľúbenejší sú práve ľudia so zmyslom pre humor, tí, čo vedia vždy nadľahčiť situáciu. Maj na tvári stále úsmev, nesťažuj sa, nekritizuj a uvidíš, že ľudia Ťa budú vyhľadávať!

Neodsudzuj!

V žiadnom prípade si nepovedz "ten je tučný, s ním sa nebavím", "tá má veľa vyrážok, s ňou sa nebavím" ani nič podobné! Tiež by sa Ti nepáčilo, keby Ťa niekto odsúdil na základe toho, ako vyzeráš. Daj šancu každému, nie tvojmu ideálu!

Zaujímaj sa!

Nehovor len o sebe! Daj prednosť aj iným, nech Ťa niečo o sebe povedia. Kládz doplňujúce otázky a hlavne POČÚVAJ o čom druhý rozpráva.

Váž si ľudí!

A hlavne, bav sa! Nič nespája priateľstvá tak, ako spoločné zážitky. Chodte na výlet, skúšajte rôzne športy, navštívte novú reštauráciu v meste... Možností je veľa!

Bav sa!

:)

Ak sa Ti už nejakých kamarátov podarilo získať, váž si ich. Priatelia sú dôležití! Nerob veci, ktoré by si priateľovi mohol stratiť. Také ohováranie určite na dôvere medzi Vami nepridá..

o PRIATEĽSTVE

Jedného dňa, keď som bol prvákom na strednej škole, videl som chalana z mojej triedy kráčať domov zo školy. Volal sa Kyle. Vyzeralo to, že si nesie všetky svoje knihy. Pomyslel som si: "Prečo by si niekto v piatok niesol domov všetky svoje knihy? Musí to byť riadny bifľoš."

Mal som dobre naplánovaný víkend (oslavy, futbal s kamošmi zajtra poobede), tak som len pokrčil plecami a išiel ďalej. Ako som tak kráčal, zbadal som bandu deciek, ako k nemu bežia. Vrazili doňho, vyraziac mu z rúk všetky knihy. On sa zatackal a skončil v blate. Jeho okuliare vyleteli a videl som, ako dopadli v tráve asi 3 metre od neho. Zdvihol hlavu a ja som zbadal hrozný smútok v jeho očiach. Pocítil som voči nemu ľútosť. Pribehol som k nemu a ako tak kolenačkoval hľadajúc svoje okuliare, zbadal som v jeho očiach slzy. Keď som mu podával okuliare, povedal som: "Tí chalani sú obyčajní hlupáci. Mali by sa starať o seba." Pozrel sa na mňa a povedal: "Hej, vďaka!" Na jeho tvári sa objavil veľký úsmev. Bol to jeden z tých úsmevov, ktoré dokazujú skutočnú vďačnosť. Pomohol som mu pozbierať jeho knižky a spýtal sa ho, kde býva. Ukázalo sa, že býva blízko mňa, tak som sa ho spýtal, prečo som ho nikdy predtým nevidel. Povedal, že predtým chodil do súkromnej školy. Kedysi by som sa veru s takým chalanom ani nebavil. Celú cestu domov sme sa rozprávali a ja som niesol jeho knihy. Ukázalo sa, že je to skvelý chalan. Spýtal som sa ho, či by si nechcel zahrať so mnou a mojimi priateľmi v sobotu futbal. Povedal, že áno. Strávili sme spolu celý víkend a čím viac som ho spoznával, tým som ho mal radšej. A moji priatelia tiež.

Prišiel pondelok a s ním sa objavil aj Kyle, znova nesúc kôpku kníh. Zastavil som ho a povedal mu: "Chlapče, keď budeš každý deň nosiť takú horu kníh, vypracuješ si poriadne svaly." Len sa zasmial a podal mi polovicu kníh. Počas ďalších štyroch rokov sa z nás stali najlepší priatelia. Keď sme končili školu, začali sme rozmýšľať o výške. Kyle sa rozhodol ísť do Georgetown a ja som mal ísť na Duke. Vedel som, že vzdialenosť nebude pre nás problémom, že vždy budeme priateľmi. On sa mal stať doktorom a ja som zostal pri futbale.

Kyle bol najlepší študent v našej triede, preto mal predniesť záverečnú reč na promócií. Celý čas som ho podpichoval, že je bifľoš. Bol som rád, že som nemusel tam hore stáť ja. Prišiel deň promócií a ja som zbadal Kylea. Vyzeral úžasne. Trochu pribral a v skutočnosti vyzeral aj v okuliároch dobre. Rande mal viackrát ako ja a všetky dievčatá ho zbožňovali. Človeče, niekedy som na neho žiarlil. Dnes bol jeden z tých dní. Všimol som si, že je nervózny kvôli tej reči. Tak som ho potľapkal po chrbte a povedal mu: "Hej, si predsa veľký chlap. Budeš úžasný!" Pozrel sa na mňa jedným z tých pohľadov (tým skutočne vd'ačným) a usmial sa: "Vd'aka." Keď prišiel čas na prejav, odkašľal si a začal: "Promócie sú čas, keď máš poďakovať tým, ktorí ti pomohli zvládnuť to počas tých tvrdých rokov. Tvojim rodičom, učiteľom, súrodencom, možno trénerovi, ale najmä tvojim priateľom. Som tu, aby som vám všetkým povedal, že byť niekomu priateľom je najlepší darček, aký im môžete dať. Poviem vám teraz jeden príbeh." Len som naňho neveriacky hľadel, keď rozprával o tom, ako sme sa prvý raz stretli. Cez ten víkend plánoval spáchať samovraždu. Rozprával o tom, ako si vyprázdnil skrinku, aby to nemusela potom robiť jeho mama a niesol si všetky svoje veci domov. Dlho sa na mňa zahľadel a venoval mi malý úsmev. "Vd'aka Bohu, bol som zachránený. Môj priateľ ma zachránil od neopísateľného skutku." Počul som ako ľudia lapali po dychu, keď sa nám tento pekný, populárny chlapec vyznal zo svojej najslabšej chvíľky. Videl som, ako sa jeho matka a otec na mňa pozerajú s tým istým vd'ačným úsmevom na tvárach. Až do toho momentu som si nevedomoval hĺbku toho úsmevu.

Nikdy nepodceňujte silu svojich skutkov. Jedným malým gestom môžete zmeniť niečí život. K lepšiemu alebo k horšiemu. Boh nás posielal do života niekoho iného, aby sme sa navzájom nejakým spôsobom ovplyvňovali. Hľadať v druhých Boha.

Priatelia sú anjeli, ktorí nás zdvíhajú na nohy, keď si naše krídla nemôžu spomenúť, ako sa lieta.

Ako si vybrať

SPRÁVNÝ NÔŽ

Ako skauti sa s týmto nástrojom stretávame neustále, a to čím sme starší, tým častejšie. Určite drvivá väčšina z Vás už stála pred obrovskou ponukou nožov od výmyslu sveta a nevedeli ste, ktorý si kúpiť. Nakoniec ste si vybrali ten, ktorý mal najkrajšiu rukoväť, že? Nuž, presne takto som si nož vyberala aj ja.

Podme sa však pozrieť na tipy, ako si vybrať nož nie len na chválenie, ale najmä na praktické využitie.

Zatvárací alebo s pevnou čepeľou?

Zatváracie nože sú vhodné na ľahšie činnosti, kde nie je potrebné vložiť príliš veľa sily do rezania a keď sa od noža požaduje, aby bol vždy po ruke, ale pri tom bol nenápadný a ľahko prenosný.

Nože s pevnou čepeľou sú silnejšie, spoľahlivejšie a jednoduchšie na údržbu a čistotu.

Poistka...?

Predchádzať poraneniu pri práci s nožom môže poistka. Existujú rôzne typy poistky, najčastejšie sú liner lock, frame lock a back lock (ako fungujú si môžeš prečítať na TOMTO linku). Existujú aj nože bez poistky, u multifukčných nožoch, ktoré majú aj 40 funkcií sa poistka vyskytuje len zriedka.

Náš tip

Pred kúpou noža si pozri recenzie na internete :)

Z akého materiálu?

Čepeľ môže byť uhlíková alebo nerezová. Všeobecne platí, že uhlíková oceľ je odolnejšia a tvrdšia, avšak ľahko podlieha korózií. Nerezová oceľ nezhrdzavie, avšak brúsenie je o niečo ťažšie ako u uhlíkovej.

Rukoväť je vyrobená z materiálov ako drevo, paroh, Kraton či Micarta. Drevo však ľahko nasiakne vodou, preto sú čoraz obľúbenejšie práve posledné dva spomínané materiály.

Multifunkčný...?

Multifunkčný nož má svoje puzdro, čo umožňuje nosenie za opaskom. Je veľmi praktický najmä na turistike. Môže mať množstvo funkcií, pričom najpotrebnejšie sú: veľká čepeľ, píłka, otvárací na fľaše, otvárací na konzervy, či vývrtka alebo skrutkovač.

TYPY NOŽOV

Lovecké nože

Lovecké (poľovnícke) nože sú spájané s prírodou, preto materiál rukoväte je zvyčajne drevo alebo parah. Sú určené na lovecké (poľovné) účely: spracovavanie zveriny, porcovanie, vyvrhovanie a dorazenie strelenej zvery, ale aj na nasekanie menších kusov dreva. Medzi lovecké nože patria aj nože rybárske, sú to nože (filetovacie) s tenkou čepeľou z pružnej ocele, ktorá môže mať na vrchnej strane jemnú pítku na naporcovanie ryby alebo škrabku na šupiny.

Survival nože

Survival nože sú určené do extrémnych podmienok. Sú to veľmi kvalitné nože, ktoré by nám mali zachrániť život. Zvyčajne sa jedná o robustné nástroje s pevnou čepeľou s dostatočnou dĺžkou, s ktorou pohodlne vypitveme zviera alebo pokácíte tenšie strom a postavíte prístrešok.

Najuniverzálnejší survival modely môžu v prípade potreby poslúžiť dokonca ako mačeta, píla, kladivko, lopatka prípadne oštep alebo harpúna.

Hubárske nože

Tento typ nožov býva obvykle zatvárací, menší s rukoväťou z prírodných materiálov (najčastejšie dreva), ale aj plastu alebo kovu. Hubárske nože s pevnou čepeľou sú dodávané s puzdrom. Niektoré zatváracie nože na huby môžu byť vybavené tiež štetcom na čistenie húb a špeciálne tvarovanou čepeľou.

Turistické nože

Turistické nože zahŕňajú najširšiu škálu modelov, od pevných čepeľou po zatváracie a malé vreckové varianty. Tento typ by mal byť užitočný pri kratších i dlhších turistických výpravách a výletoch.

OPINEL VRI 8

Viac na tomto linku

VICTORINOX SPARTAN

Viac na tomto linku

MORAKNIV BUSHCRAFT SURVIVAL

Viac na tomto linku

INFARKT

myokardu

„Viete, čo si srdce hovorí pred infarktom myokardu? Byť či nebyť, kto mi odpovie?“

Toto slovné spojenie znie hrôzostrašne a nevysloviteľne. Nemajte však strach, rozoberieme si ho. Samotné slovíčko "infarkt" znamená odumretie (alebo v zdravotníckom slovníku "nekróza") buniek. Preto je viacero druhov infarktu, ako napríklad infarkt sleziny. Druhé slovíčko "Myokardu" znamená po latinsky svalovina na srdci - keďže srdce pumpuje krv, musí mať niečo, čo ju pumpuje. Čiže infarkt myokardu znamená **NEDOKRVENIE ALEBO ODUMIERANIE SVALOVINY NA SRDCI.**

A AKO MÔŽE K INFARKTU MYOKARDU DÔJSŤ?

Na to, aby srdce mohlo normálne pracovať, potrebuje kyslík a všetky živiny k tomu potrebné. Prísun týchto látok a kyslíka zabezpečujú takzvané "Koronárne cievy" na srdci, ktoré zabezpečujú akoby „All inclusive“ pre srdce :D.

KEĎ SA ALE TIETO CIEVY ZANESÚ A UPCHAJÚ dôjde k Infarktu Myokardu a svalovina na srdci začne odumierať. Môže dôjsť k úplnému odumretiu svaloviny a zástave srdca a smrti.

AKO MU ZABRÁNIŤ?

- **STRAVOVANIE.** V DNEŠNEJ DOBE JE LAHUČKÉ SA PREJEDAŤ SLADKOSŤAMI MASTNÝMI JEDLAMI.
- **FAJČENIE.** JE JEDNA Z NAJČASTEJŠÍCH PRÍČIN VZNIKU INFAKTU.
- **MÁLO FYZICKEJ AKTIVITY.**

TÝMTO ČLÁNKOM VÁS V TOMTO ČÍSLE NECHCEM LEN NAUČIŤ POSTUP AKO ZACHRÁNIŤ INÝCH, ALE HLAVNE AKO ZACHRÁNIŤ SEBA TÝM ŽE ZMENÍME SVOJ JEDÁLNIČEK A SPÔSOB ŽIVOTA.

Vlčiacka výzva

MODRÝ ŠÍP

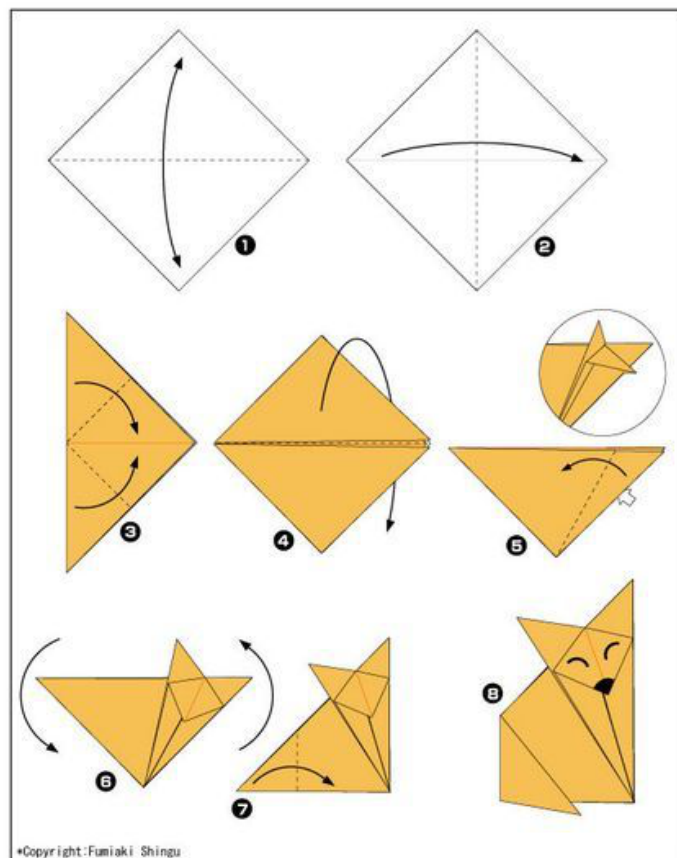
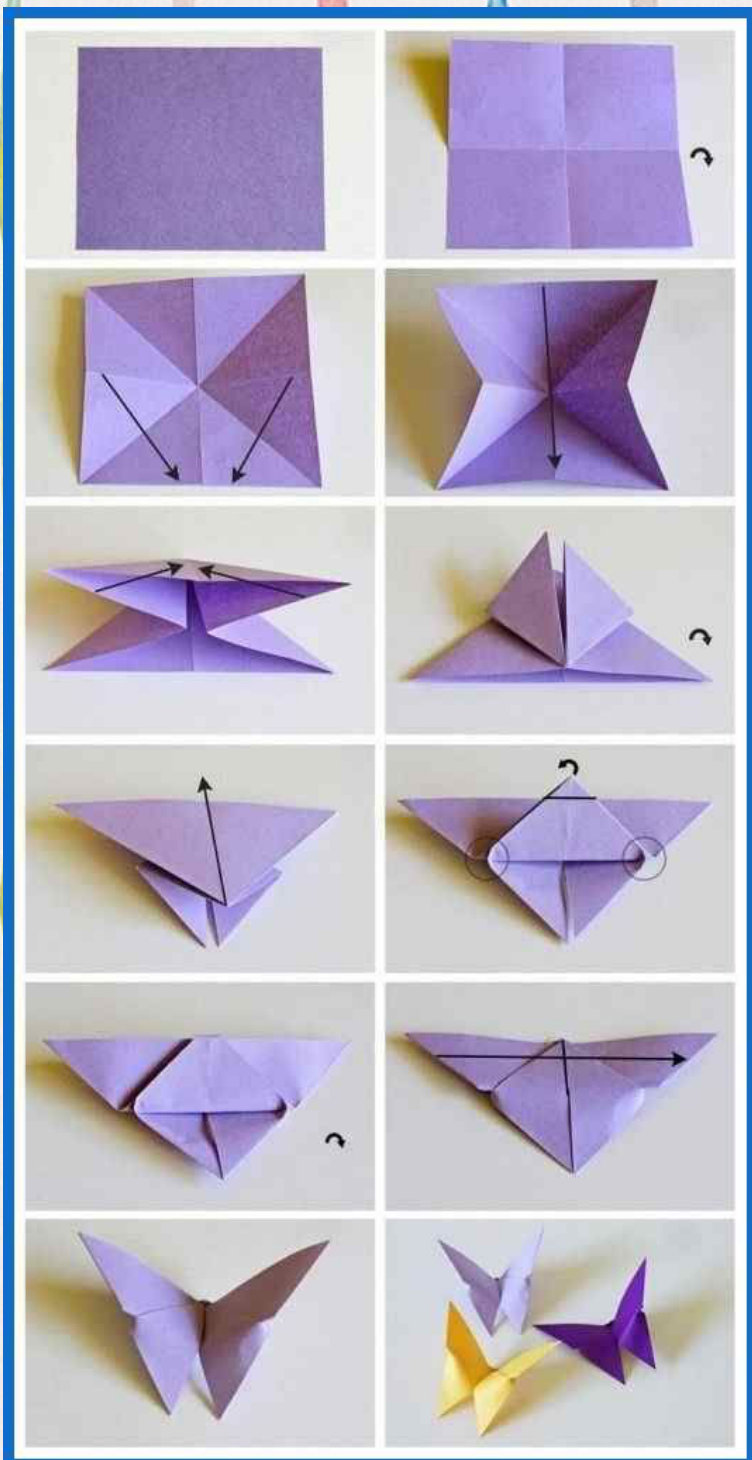
Je označovaná za jednu z najťažších výziev, je náročná a zvládnu ju len ozastní vytrvalci. Mnohí si myslia, že je pre vlčatá a včielky, pretože starší by ju nedali. Pri plnení si musíte veľa odoprieť, no koniec-koncov, nosenie nášivky na pravom rukáve rovnošaty vzbudzuje rešpekt. Tak čo, zvládneš ju aj ty?

1. V letných mesiacoch počas dvoch týždňov nezjem zmrzlinu (nanuk apod.) - bod sa neplní počas tábora.
2. Doma dobrovoľne pripravím rodičom prekvapenie: sám/sama si upracem izbu vrátane oblečenia v skrinkách a zásuvkách, upracem dom/byt (umyjem a upracem riad, umyjem podlahy, povysávam koberce, vynesiem smeti,...) a pre celú rodinu pripravím jednoduché jedlo (chlieb s nátierkou,...).
3. Počas troch týždňov nezjem žiadnu sladkosť.
4. Dva mesiace nebudem žuvať žuvačky.
5. Tri mesiace budem doma dobrovoľne pomáhať s domácimi prácami.
6. Počas štyroch mesiacov sa budem starať o jedno z najmladších vlčat, budem mu vo všetkom pomáhať a budem jeho vzor. Vlča mi vyberie vodca alebo vodkyňa.
7. Vodcu alebo radcu budem priebežne informovať o tom, čo sa mi už podarilo. Nebudem sa však dožadovať nášivky, trpezlivo počkám, kým mi ju vodca alebo vodkyňa udelí.

Pripravili sme pre teba prehľadnú tabuľku, do ktorej si môžeš značiť splnené body :) Stačí ju len vytlačiť.

ORIGAMI

Origami je staré japonské umenie a v preklade znamená **SKLADANIE PAPIERA**. Ak skladáte origami, platia tu dve pravidlá. Prvým pravidlom je, že papier sa nikdy **NESTRIHÁ**. A druhým, že fantázii sa medze nekladú! Ukážeme Vám pár jednoduchých skladačiek, viac návodov ľahko nájdete na YouTube.

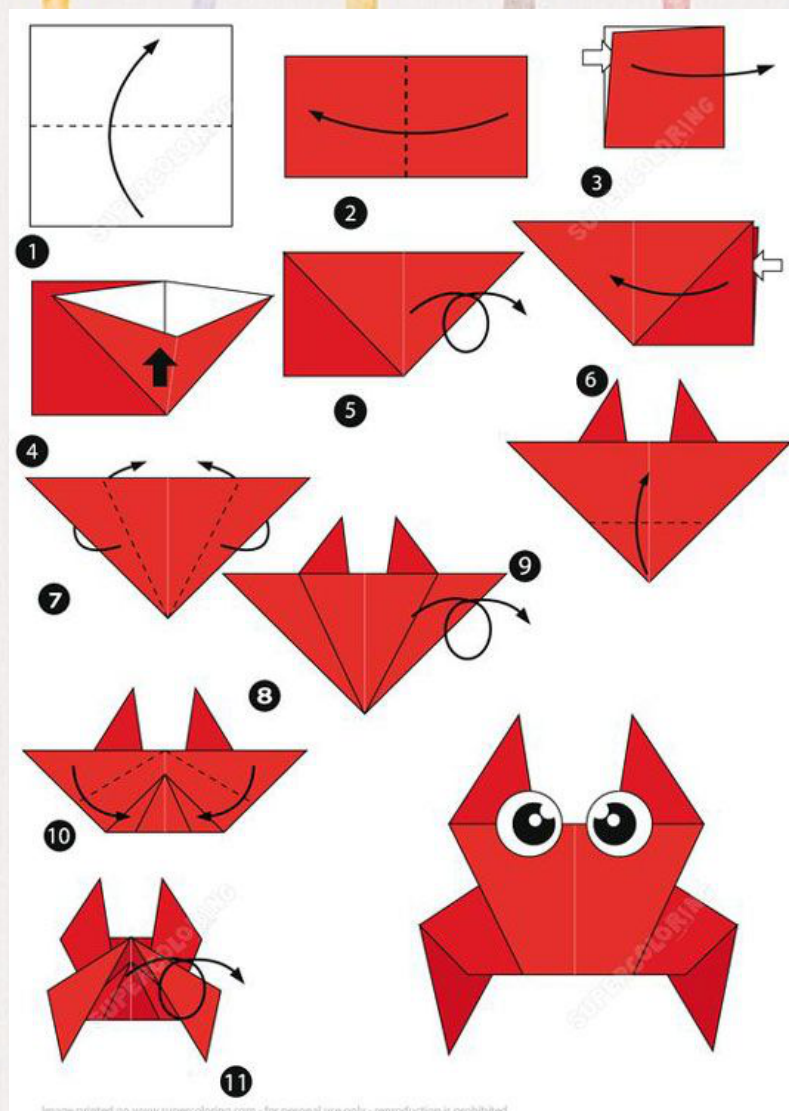
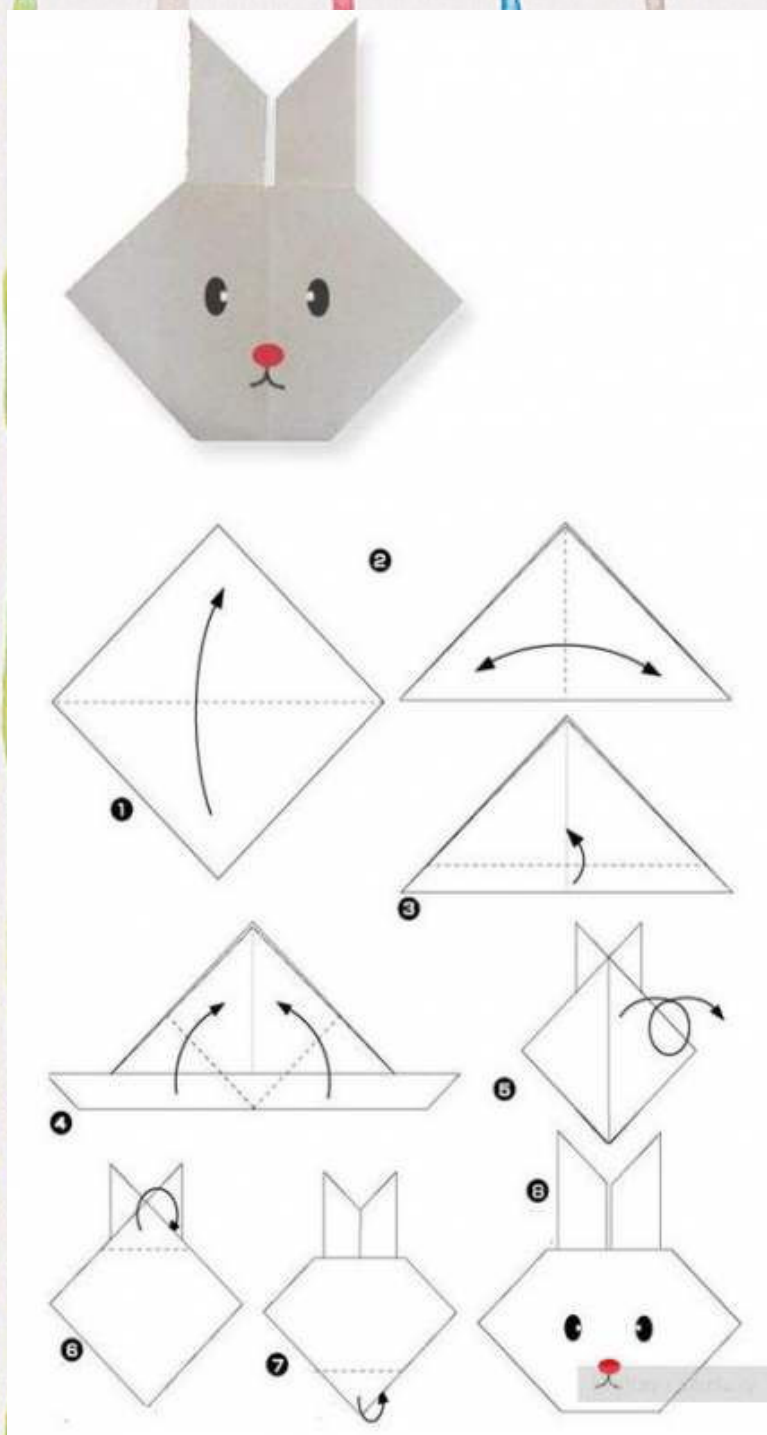

Image printed on www.supercoloring.com - for personal use only - reproduction is prohibited

SÚŤAŽE

SÚŤAŽNÁ OTÁZKA:

**AKÝ BY MAL BYŤ
PODĽA TEBA RADCA?**

PRAVIDLÁ:

**KAŽDÝ MÔŽE ZA SEBA POSLAŤ LUBOVOLNÉ MNOŽSTVO
ODPOVEDÍ - ČÍM VIAC ODPOVEDÍ, TÝM VÄČŠIA ŠANCA NA
VÝHRU! (ODPOVEDE VŠAK MUSIA BYŤ RÔZNE)**

**ORIGINÁLNE VLASTNOSTI, TEDA TIE, KTORÉ BUDÚ V
ODPOVEDIACH LEN RAZ, BUDÚ DO ŽREBOVANIA ZARADENÉ HNEĎ
DVAKRÁT!**

**ZA KAŽDÝCH 10 ODPOVEDÍ BUDE VYŽREBOVANÝ
JEDEN ČLOVEK! (ČIŽE PRI 30 ODPOVEDIACH BUDÚ 3
VÝHERCOVIA)**

**Hráte o 5€
poukážky do
obchodu
Scoutshop!**

**Svoje odpovede vpisujte do
TOHTO FORMULÁRA.**